

1311.0.0.V.

11 maart 1969.

---- 117542.

aan het college van kerkvoogden
der Hervormde Gemeente,
p/a eerwaarde Heer J. Kuipers,
Moersloot 43,
R o s w i n k e l . -

Eerwaarde Heren,

Hiermede hebben wij het genoegen U een voorlopig advies uit te brengen, als bedoeld in artikel 2 van de generale regeling voor de werkwijze van de orgelcommissie.

Het orgel is gebouwd door de firma Dekker te Goes volgens het pneumatische systeem.

De dispositie is als volgt:

Bourdon	16'
Prestant	8'
Aeoline	8'
Lieflijk gedekt	8'
Voix Célèste	8'
Fluit	4'
Tremulant	

omvang manuaal: C - f3

omvang aangehangen pedaal: C - d'

4 vaste combinaties.

Het instrument is een -op zichzelf slecht- voorbeeld van een voortbrengsel uit de vervalperiode in de orgelbouw in de eerste decennia van deze eeuw. Dit manifesteert zich in het materiaalgebruik (zachte houtsoorten en zink voor grotere pijpen), de dispositie (een overdadige betoning van de achtvoetsligging, terwijl heldere registers ontbreken), de opbouw (te diepe lade), tractuursysteem (pneumatiek, met alle nadelen van dien) en intonatie van het pijpwerk (karakterloos).

Het gebruik van slecht hout voor pijpen, laden, stellingwerk en speeltafel heeft tot gevolg gehad, dat dit in sterke mate door houtworm is aangetast. Voor pijpen en houten delen, welke met de tractuur te maken hebben, is dit funest, daar op den duur zoveel hout wordt weggevreten, dat openingen ontstaan, waardoor wind gaat ontsnappen. Voor de tractuur betekent dit, dat de druk van de wind, waarmede deze functioneert, lager wordt, zodat deze nog trager zal gaan werken dan thans reeds het geval is.

Wij moeten U sterk ontraden aan het orgel nog iets te laten doen, daar zulks goed geld naar kwaad geld goeien is.

Bestrijding van de houtworm is niet mogelijk. Men kan door het orgel te prepareren met een wormwerend middel de aantasting gedurende enige jaren stopzetten, doch op den duur (wanneer het bestrijdingsmiddel uitgewerkt is) gaat de wormaantasting onherroepelijk verder.

Vervanging van de aangetaste delen is evenmin mogelijk daar dit zou neerkomen op vervanging van praktisch al het houtwerk.

Er is voor U slechts één oplossing, t.w. vervanging van dit orgel door een geheel nieuw.

Als goedkoopste en toch doelmatige oplossing noemen wij de bouw van een zgn. 2-voets-positief. Een positief is een klein orgel, dat als zelfstandig meubel in het kerkgebouw kan worden geplaatst. Verschillende orgelmakers maken dergelijke positieven. Ook hier geldt echter, dat vaak goedkoop duurkoop is. U dient -indien U tot nieuwbouw kunt overgaan- derhalve een gerenomeerd orgelmaker in te schakelen. In dit verband wijzen wij U op de orgelmaker H.J.Vierdag te Enschede, welke voortreffelijk werk levert, veel ervaring heeft met de bouw van een orgel als bovenbedoeld en van de goede binnenlandse orgelmakers één der meest-scherp-calculerende is.

Wij begroten de bouw van een 2-voets-positief met 4 registers (hetgeen wij voor Uw kerk voldoende achten) op circa f 15.000,-.

Een specimen van zulk een instrument kunt U aantreffen in de kerk van de Hervormde Gemeente te Engelen (NB). Overigens doet U er goed aan zich te laten bijstaan door een orgelbouw-adviseur, die U over de mogelijkheden diepergaand kan voorlichten, U kan oriënteren omtrent orgels van diverse bouwers, toezicht kan houden op de bouw etc., maar ook is voorzien in meergenoemde generale regeling; U vindt e.e.a. voorts nader toegelicht in het bijgevoegde vervolg-stencil. Wij noemen U een drietal namen van adviseurs, voor wier bekwaamheid wij kunnen instaan, t.w. (in alfabetische volgorde) de Heren Kl.R.Bolt te Haarlem, L.E.Erné te Utrecht en W.R.Talsma te Amsterdam. Indien gewenst, is op aanvraag te verkrijgen een model-contract als bedoeld in artikel 3.2 van de generale regeling, inzake de wederzijdse plichten en rechten tussen beheerders en een adviseur.

U gelieve te laten weten of er enige mogelijkheid is, dat U conform dit advies kunt handelen, waarna wij U gaarne in contact zullen brengen met één der genoemde adviseurs.

Uw huidige orgel dient verzekerd te zijn tegen een vervangingswaarde (uitgaande van een goedgebouwd mechanisch orgel van hetzelfde aantal registers) van f 30.000,-.

Te Uwen gerieve zenden wij een doorslag dezes rechtstreeks aan (de kerkvoogdijkame van) het Provinciaal College van Toezicht, bij welk college U, conform ordinantie 18.10.4, een kostenberekening en voorstellen over de wijze waarop de kosten gefinancierd zullen worden, ter goedkeuring hebt in te dienen.

Vertrouwende U van dienst te zijn geweest, verblijven wij

Hoogachtend,
namens de Orgelcommissie
der Ned. Hervormde Kerk:

H/ok.